

Utlåtande 2012:47 RIII (Dnr 312-2326/2011)

Uppkallande av en plats och en gata efter Sonja Kovalevsky

Motion (2011:74) av Tomas Rudin och Salar Rashid (båda S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:74) av Tomas Rudin och Salar Rashid (båda S) om ”Uppkallande av en plats och en gata efter Sonja Kovalevsky” avslås.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Tomas Rudin och Salar Rashid (båda S) framför i motion (2011:74) synpunkten att en plats och en gata borde uppkallas efter Sonja Kovalevsky.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret anser att ärenden av denna art bör beredas av berörd facknämnd. Namnprövningsprocesser bör sålunda inledas med en skrivelse till stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden föreslår att motionen avslås och påminner om nämndens beslut den 8 september 2011 då namnet Sonja Kovalevskys Gata

godkändes i området Hagastaden. Vid detta sammanträde var en av motionärerna vice ordförande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har inget att erinra mot förslaget.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ställer sig positiv till namngivning efter Sonja Kovalevsky, men anser att det bör ske i en stadsdel där det finns en policy att gatorna uppkallas efter kända forskare.

Södermalms stadsdelsnämnd ställer sig positiv till namngivning efter Sonja Kovalevsky, men konstaterar att hon är en av de kvinnliga föregångare som redan föreslås få gator uppkallade efter sig i den nya stadsdelen Hagastaden.

Östermalms stadsdelsnämnd ställer sig positiv till namngivning efter Sonja Kovalevsky, men konstaterar att en gata redan föreslås namnges efter henne i stadsdelen Hagastaden. Ytterligare namngivning riskerar leda till sammanblandning.

Mina synpunkter

Sonja Kovalevsky föddes 15 januari 1850 i Moskva i Ryssland. Efter studier i Heidelberg, Berlin och Göttingen kom hon 1881 till Sverige. 1884 fick hon en professur vid Stockholms högskola och blev då Sveriges första kvinnliga professor och världens första kvinnliga matematikprofessor. Sonja Kovalevsky dog 10 februari 1891 i Stockholm.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade i september 2011 att godkänna namnet Sonja Kovalevskys Gata i stadsdelen Hagastaden och föreslog kommunfullmäktige att fastställa detta, vilket skedde i januari 2012.

Då namngivning efter Sonja Kovalevsky redan skett föreslår jag att motionen avslås.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2011:74) av Tomas Rudin och Salar Rashid (båda S) om uppkallande av en plats och en gata efter Sonja Kovalevsky

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:74) av Tomas Rudin och Salar Rashid (båda S) om ”Uppkallande av en plats och en gata efter Sonja Kovalevsky” avslås.

Stockholm den 21 mars 2012

På kommunstyrelsens vägnar:
ANN-KATRIN ÅSLUND

Regina Kevius

Kerstin Tillkvist

ÄRENDET

Tomas Rudin och Salar Rashid (båda S) framför i motion (2011:74) synpunkten att en plats och en gata borde uppkallas efter Sonja Kovalevsky.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har inget i sak att anföra kring lämpligheten att en gata och en plats uppkallas efter Sonja Kovalevsky. Stadsledningskontoret anser dock att ärenden av denna art bör beredas av berörd facknämnd, i detta fall stadsbyggnadsnämnden. En namnprövningsprocess bör inledas med en skrivelse till stadsbyggnadsnämnden.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 februari 2012 att som svar på motionen återropa och till kommunfullmäktige överlämna namnberedningens yttrande från den 23 januari 2012.

Namnberedningens tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Vid sitt sammanträde den 23 januari 2012 diskuterade namnberedningen en motion av Tomas Rudin (S) och Salar Rashid (S) om att uppkalla en plats eller gata efter Sonja Kovalevsky och beslöt föreslå att motionen avslås.

Namnberedningen ställer sig frågande till förslaget i motionen eftersom beslut fattades i stadsbyggnadsnämnden den 8 september 2011 (§ 19) om att godkänna namnet *Sonja Kovalevskys Gata* i området Hagastaden. Vid detta sammanträde var Tomas Rudin vice ordförande.

Namnberedningen rekommenderar potentiella motionärer att undersöka redan fast-

ställda gatunamn innan motioner om nya gatunamn lämnas in. Gatunamn fastställda före 2005 finns i boken Stockholms gatunamn. Namn som fastställts senare i detaljplaner som vunnit laga kraft kan enkelt sökas fram ur databasen på http://kartor.stockholm.se/bios/dpwebmap/cust_sth/sbk/sthlm_sse/DPWebMap.html. Dessutom är stadsbyggnadskontorets stadsmättningsavdelning behjälplig när det gäller frågor om föreslagna och beslutade gatunamn.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 9 februari 2012 att överlämna detta tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 december 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har inget att erinra mot förslaget.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 januari 2012 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att kvinnor som varit pionjärer inom olika områden uppmärksammas vid namnsättning. I till exempel Hagastaden i Stockholm och Solna kommer gator, kvarter, torg och parker att ha namn som baseras bland annat på kvinnliga pionjärer inom utbildning, vetenskap, forskning, hälso- och sjukvård.

Förvaltningen ställer sig positiv till att en gata och/eller plats uppkallas efter Sonja Kovalevsky men att det sker i samband med nya gator i ett område där det finns en policy att namnen uppkallas efter kända forskare.

Stadens namnpolicy slår fast att vid namnsättning ska historiska hänsyn tas. Fiskartorpsvägen bör vara kvar som en påminnelse om områdets historia.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 9 februari 2012 att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det är positivt att uppkalla en gata eller en plats efter Sonja Kovalevsky. Motionens förslag att namnge en plats i anslutning till Campus Frescati anser förvaltningen vara bra. Förslaget att döpa om Fiskartorpsvägen efter Sonja Kovalevsky anser förvaltningen däremot vara olämpligt då vägnamnet är väl inarbetat och uppkallats efter den kulturhistoriska platsen Fiskartorpet. Förvaltningen har fått information om att det finns planer på att flera framstående kvinnor ska få en gata uppkallad efter sig i den nya stadsdelen Hagastaden, bland annat Sonja Kovalevsky. Om detta genomförs anser förvaltningen att förslaget att uppkalla en plats i anslutning till Campus Frescati inte borde vara aktuellt.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 9 februari 2012 att överlämna detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Birgit Marklund Beijer m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Birgit Marklund Beijer m.fl. (S), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är mycket positiv till att lyfta fram betydelsefulla kvinnor i historien i vårt gemensamma stadsrum. I Hagastaden kommer kvinnliga föregångare att ge namn åt gator i stadsdelen. Här kommer en gata att uppkallas efter Sonja Kovalevsky. Andra framstående kvinnor som får en gata uppkallad efter sig i Hagastaden är bland andra Anna Steckéns, Sveriges första kvinnliga medicine doktor och Betty Pettersson, första kvinnan i Vetenskapsakademien.

Stadsdelsförvaltningen är tveksam till att även uppkalla en plats och en väg vid Stockholms universitet efter Sonja Kovalevsky. Det tror vi kan leda till sammanblandning.

RESERVATIONER M.M.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att bifalla remissen

Särskilt uttalande gjordes av Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) enligt följande.

Sonja Kovalevsky verkade som matematiker och professor vid Stockholms universitet.
Det är därför viktigt att uppkalla en gata och plats efter henne i Frescati.

KOMMUNFULLMÄKTIGE**Motioner****2011:74****2011:74****Motion av Tomas Rudin och Salar Rashid (båda S) om
uppkallande av en plats och en gata efter Sonja Kova-
levsky***Dnr 312-2326/2011*

Sonja Kovalevsky föddes i Ryssland 1850 och dog i Stockholm 1891, för 120 år sedan. Under sitt korta liv hann hon både med att en akademisk karriär som matematiker i såväl Tyskland som Sverige. Hon blev Sveriges första kvinnliga professor och världens första kvinnliga matematikprofessor.

Sonja Kovalevsky lämnade Ryssland för att kunna ägna sig åt det hon drömde om, matematiska studier, vilket var förbjudet för ryska kvinnor att ägna sig åt vid den här tiden. Hon kom till Sverige 1881 och fick en lärartjänst på Stockholms högskola. Under 1880-talet utvecklades Stockholms högskola och anställde för första gången egna professorer, en av dem blev 1884 Sonja Kovalevsky. Kovalevsky blev inte en av Stockholms högskolas första professorer utan också Sveriges första kvinnliga professor. Hon blev dessutom världens första kvinnliga matematikprofessor.

Kovalevsky var 1885 nominerad till inval i vetenskapsakademin, men flera inflytelserika ledamöter motsatte sig att en kvinna skulle kunna få plats i vetenskapsakademin och den ständige sekreteraren hänvisade till att det i stadgarna stod tydligt att en ledamot var en man. Först 50 år senare valdes en kvinna in som ledamot i den svenska vetenskapsakademin. Under slutet av sitt liv valdes Kovalevsky dock in som ledamot av den ryska vetenskapsakademin.

Kovalevsky publicerade fyra avhandlingar. Om partiella differentialekvationer, Abelska integraler och Ringarna hos planeten Saturnus publicerades under hennes tid i Tyskland. Hennes fjärde avhandling Om en fast kropps rotation kring en fast punkt publicerades under hennes tid vid Stockholms högskola och fick så stort genomslag att hon 1888 tilldelades det prestigefyllda Prix Bordin för avhandlingen.

Kovalevsky var en pionjär på flera plan, som bedrev betydelsefull forskning i Stockholm. Hon har satt Sverige och Stockholm på kartan.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att

1. Fiskartorpsvägen vid Stockholms universitet döps om till Sonja Kovalevskys väg
2. Staden påbörjar en dialog med Stockholms universitet och Akademiska hus om att i anslutning till eller på Campus Frescati upprätta en plats till Sonja Kovalevskys minne.

Stockholm den 28 november 2011

Tomas Rudin

Salar Rashid